

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Atitudinea clerului față de războiu.

II.

Oricare ar fi credința religioasă și doctrina etice creștinești, — ni se va reflecta, — în ultima analiză războaiele le inscenează totuși căpeteniile statelor și cărmuitorii popoarelor, prin mijlocirea diplomaților de tot felul, cari nu sunt, decât exponenții voinței și intereselor lor. Datorința clerului ar fi să intervină cu toată greutatea, ce i-o împrumută sfințenia misiunii sale, și să ia poziție contra acelor, cari lasă să se deslănțuie patimile și să degenereze în măceluri crâncene.

Așa se pare. Dar după însăși învățătura bisericii, domnitorii și stăpânitorii popoarelor nu sunt simpli oameni, ci sunt «unșii și aleșii Domnului». Ei stăpânesc asupra popoarelor din grația lui Dumnezeu, care însuși i-a ales și i-a rânduit să cărmuiască soarta neamurilor de sub sceptrul lor, spre anumite ținte înalte și morale, spre bunăstare și fericire.

«Tot sufletul să se supună stăpânilor mai înalte, — glăsuiește apostolul gîntilor — că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu și stăpânirile, cari sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite». (Pavel, către Rom. XIII. 1.)

Iar evanghelistul Mateiu ne-a păstrat memorabilele cuvinte ale însuși Mântuitorului, care a zis: «Dați dară cele ce sunt ale împăratului, împăratului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu». (XXII. 21.)

Potrivit acestor rânduieli apostolești, biserica creștină, în special biserica noastră ortodoxă și-a formulat, din cele mai vechi timpuri, anumite rugăciuni, pe cari le înalță la toate serviciile divine pentru căpetenia statului, pentru împăratul și regele, pentru toată curtea și ostașii lui și «pen-

truca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să-i dea spor și să supună sub picioarele lui pe tot vrășmașul și protivnicul».

Concepția bisericească asupra stăpânirilor lumești a dat astfel naștere unor principii și rugăciuni speciale, în urma cărora aceeași biserică creștină, care propovăduiește la toată ocazia pacea și se roagă neîncetat «pentru pacea a toată lumea», — se roagă în aceeași vreme și pentru înfrângerea dușmanilor și pentru biruința armelor împăratului ei lumesc.

În urmare, atunci când respectând hotărârile domnitorilor, — cari au aflat de lipsă să-și trimită oștirile la luptă, — episcopii și întreg clerul bisericilor creștine s'a împăcat cu situația și a făcut chiar rugăciuni pentru ajutorul și triumful armatelor lor, iarăși nu se poate spune, că ar fi depășit punctul de vedere al doctrinei și al practicei rituale bisericești.

Dar atitudinea aceasta i-o dicta și i-o impunea clerului, în afară de aceste considerațiuni principiare, chiar dezvoltarea istorică a bisericii, ca societate omenească, precum și situațiunea sau raportul ei față de puterea statului.

Incontestabil, că religionea lui Cristos, după scopul și ființa ei, mai are nevoie înainte de toate de o absolută libertate, pentru că să poată încolți și aduce roduri în sufletul omenească. Biserica are deosebită trebuință de independență desăvârșită în acțiunile și scopurile desenate de menirea ce i-a hărăzit-o Mântuitorul și întemeietorul ei. Unul din principiile fundamentale ale evangheliei lui Cristos a fost tocmai libertatea nețărânită pe sama bisericii sale și desfacerea ei din cătușele statului, în care se afla la Greci și la Romani. Se știe însă, că abia câteva veacuri, la înce-

putul erei creștine, a fost biserica lui Cristos în adevăr așa cum a proiectat-o întemeietorul ei divin: liberă și neatârnată de alți factori esteri.

De prin suta a IV. după Cristos biserica a început să între în legături și să atârne în multe privințe de puterea statului.

Nu ne vom opri aici asupra seriei nesfârșite de lupte și frecări pentru emanciparea bisericii de sub influințele puterii lumești, cari s'au succedat în cursul veacurilor, în toate țările, sub cele mai variate forme și împrejurări. Ne mărginim să constatăm numai, că în stadiul actual, aproape în toate țările creștine, biserica și confesiunile, dacă nu sunt absolut subordonate și aservite potestății civile, sunt cel puțin într'un raport de atâr-nare față de stat. Situațiunea aceasta de drept impune bisericii datorința de a sprijini, cu mijloacele ei morale, toate acțiunile și întreprinderile puterii de stat, cari au de scop apărarea și promovarea intereselor de existență ale statului însuși.

Data fiind starea aceasta — pe care nu e locul aici să o discutăm mai deaproape — e cert, că în cazul concret o intervenție să zicem, sau chiar o reprezentare a întregului cler superior din Europa pe lângă curțile diplomatice, pentru a le determina să renunțe la declararea războiului, nu numai că ar fi fost aproape cu neputință, dar credem, că nici n'ar fi avut rezultatul nădăjduit de autor. În cazul cel mai norocos ar fi fost întâmpinată cu un zîmbet binevoitor și li s'ar fi răspuns, că nici diplomația nu dorește să se scoată sabia din teacă, dar — oricât de frumoase și adevărate ar fi cuvintele evangheliei despre binecuvântările păcii, — rezonanțele de stat și interesele mai înalte ale țării sunt singurele norme și precepte, cari au să determine hotărârile și acțiunile ei.

Dar clerul nu putea să ia o astfel de atitudine nici chiar pentru motivul, că fiecare stat declară și pornește războiul în numele dreptului «de legitimă apărare» a idealurilor, credințelor și aspirațiilor sale, pe cari tot Dumnezeu, făcătorul tuturor celor văzute și nevăzute, le-a sădit în inimile popoarelor sale. Iar biserica însăși învăță și socotește iubirea și apărarea patriei, a pământului strămoșesc, între cele dintâi virtuți creștinești.

Iată motivele, pentru cari n'a rămas altceva, decât ca fiecare biserică să înalțe rugăciuni pentru izbânda armelor sale, respective ale țării la care aparține și cu care stă în raport de drept după organizația și împrejurările ei.

— Dar atunci, cari arme au să învingă? se întreabă autorul nostru și poate mulți împreună cu dânsul.

Aceasta rămâne la judecata atotînțeleaptă a tatălui ceresc. El singur știe cărora să dea ascultare din miliardele de rugăciuni, cari se ridică zilnic spre tronul lui, pentru că El cunoaște și vede taințele sufletelor omenești. El va ști, care sunt drepti și care-s nedrepti, care-s vameșii și care-s fariseii...

Dar autorul articolului, de care ne ocupăm, învinuiește clerul, că în vremuri de liniște nu desfășură muncă și stăruință pentru coborârea păcii pe pământ, neluând parte nici chiar la conferențele interparlamentare pentru pacea universală.

Dacă ne dăm însă seamă de felul cum s'au pornit și s'au organizat și mai ales de roadele răsărite pe urma congreselor de pace dela Haga, va trebui să admitem, că conferențele acestea sunt cea mai frumoasă «minciună convențională» din câte pot exista, nu numai în capul ovreiului Max Nordau, ci pe ntreg globul pământului. Dovadă și faptul, că mai

FOIȘOARA.

Prorocul Mohamed.

(Fine).

Cu bucurie rădită își duse ceașca la gură și după obiceiul oriental o desfructă îndată. Un fior îl străbătu însă, din creștet până în tâlpi. Nu știa de ce. Fața încă i se îngălbeni puțin. Ne așind nime de acul Evilei, prise a grăi din nou mesenilor cuvinte serioase:

— „Eu încă mi nutresc trupul cu mâncări ca muritorii de rând, dar trupul meu nu va putez în sinul pământului, ci se va înalță la ceriu, ajutat de putere dumnezeiască și iarăși voi să viu mai târziu în lume, să judec viii și morții și să așez pe fiecare la locul său în lumea ce va să vie. Acum sunt bun și milostiv, atunci însă voi fi drept ca lumina și urechea mea nu va asculta tăgătuirea păcătoșilor. Voi da fiecăruia după vrednicia sa, atunci, când toți morții se vor trezi la o nouă viață...”

Evila asculta cu resulirea oprită cuvintele sale și observa cum fața sa vestețea se îngălbenea tot mai tare, tot mai tare, și cum privirea ochilor săi tulburi devenea din ce în ce tot mai întunecată. Prise a tremura. Dar vorbea încă. Vorbele fast-i erau lipsite de accentul său caracteristic.

Observase și el că-i e rău. Își șerse c'o năframă sudoarea de pe frunte și spuse mesenilor în glasul unei tănguri sinistre:

— „Așa mă simt de rău!”

Sfârșind cuvintele acestea, își pironi cu energie privirea în ochii Evilei, care se înroși îndată ca o pară și nu apucă să mai zică altceva, căci își duse îndată cu repezeală dreapta spre inimă și striga din resputeri, prăbușindu-se la pământ:

— „Evilol!... Evilol!...”

Oaspeții săriră speriați dela masă. Îi prinză cu îngrijorare, îl ridică în picioare, dar era teapăn. Murise!... Evila îl privea cu încordare și striga cât putu la urmă în glasul jgator al disprețului:

— „Nu-i proroc!... Nu-i proroc, căci n'a știut c'am pus otravă în ceașca; iar de-a știut, nu-i proroc, căci a murit îndată, ca un neputincios!... Nu-i proroc!... E mincinos, nemernicul!...”

Gasul său profetic străbătu ca un fulger prin casa largă și înfioră cu rară putere ceata oaspeților vrășnici.

— „Auziți! — strigi moșneagul cel cu pletele cărunte, — Auziți!... L-a otrăvit Evilol!... E vai de capul tău, evreică nebună, și-i vai de capetele noastre!...”

— „De ce să fie vai de capetele noastre?! — îi replică cu energie Evila. — E a fost mincinos și mincinoșii sunt neputincioși!...”

— „Ce-a făcut, nemernico! Ce-a făcut, păcătoșo?!... Ce-a făcut?!... E vai de capul tău, căci cu ajutorul puterii dumnezeiești va învia prorocul, nu a treia zi, cum a porces Cristos, ci la trei ceasuri, căci era mai mare ca Cristos și-i va spulbera nemernicul tău trup, căci fărădelege mare ai săvârșit!... Pe din ochii mei, satano, pe!... Te curăță din curtea mea nemernico. Vai de mine, vai de mine!... Ni-a omorât prorocul, blăstemata!...”

Evila cea frumoasă râdea, râdea cu hohot și-i răspunde îndată:

— „Va învia când vor învia și bolovanii. Dacă n'a învia Moisi, care a săvârșit atâtea minuni sublime în viață, de cari nu se poate îndejans mira mintea omenească, dacă n'a învia acela, cum ruteti crede că va învia acesta, care n'a săvârșit nici o minune în viața sa, ci v'a amăgit cu vorbe goale?!... E o nebunie!...”

Oaspeții priveau uluiți unul la altul. Moșneagul își țări privirea slabă în pământ și se lupta cu gândurile. Evila zîmbea, zîmbea satisfăcută. Dar nu mult; simțea cum se aprinde mână în sâmbetele grabilor însuflețite pentru proroc, observa cum arde în piepturile lor dorul de răzbunare, și se aștepta la o primjlie cu proporții uriașe. Își pierdu de-a urma.

Svonul întâmplării se imprăștiă în grabă prin orașul de provincie și cete dese

de arabi începură a se îndrepta cu pași grabiți spre casa bogătanului. Începură cu sâmbă pe bietul proroc repausat, îngenunchară în jurul său și se rugau din adâncul inimii lor, cu evlavie nedescrisă la jurul cadavrului îngălbenit ca florile de papadie...

Bătrânii se puseră la sfat și țări în credință că va învia în al treilea ceas, poruncă să se așeze strajă în jurul cadavrului latins frumos în fruntea casei; fecioare cu felinare în mâini să-i cânte cântece de jale și să s'adune îndată cănăreți cei mari din oraș, ca pregătiți să-l privegheze până în ceasul al treilea, și când își va ridica de-odată capul plin de mandrie, să înceapă atunci de odată a cânta mărețe cântece de preamărire. Tinerii încă se puseră pe lucru. Ferbeau de dorul resburării și cău-au ca nebuoi după Evila s'o prindă, s'o spintece în bucăți mărunte, s'o facă pradă bătăjocului publice. Dar zadarnic. Ea-și pierduse urma.

Poruncile bătrânilor se împliniră. Străjile străjuiau cuprinse de groază; fecioarele frumoase cu felinare în mâinile îngrijite căntau dănoase cântece de jale, încă se umeziră ochii tuturor ascultătorilor din curte și de pe stradă, iar cântăreții cei mari așteptau cu resulirea oprită sursa vremii minunate, când au să întoneze mărețe cântece de preamărire celui mai mare proroc al lumii.

ales de când cu congresele de pace a luat un avânt prodigios militarismul și înarmările până'n dinți. Iar țarul rusesc, primregizorul tragediei sângeroase din zilele noastre, a dăruit, precum se spune, sumele cele mai colosale pentru ridicarea palatului alb din Haga, care stă astăzi ca un trist anahronism în mijlocul incendiului european.

Diferențele și conflictele dintre țările și popoarele lumii, cari își au obârșia în adâncimile firii omenești, așa credem, că nu se vor aranja nici odată definitiv prin simple conferențe interparlamentare, întocmai cum anumite boale nu se pot tămădui numai cu apă sfințită. Ingerul păcii universale nu se va pogori nici odată în palatul dela Haga...

Dacă prin urmare arhieriei bisericilor creștine nu țin să ia parte la «congresele pacifiste» și nu râvnesc să câștige premiul Nobel, din faptul acesta încă nu se poate făuri cap de acuzație, că «preinșii urmași ai lui Cristos» nu și-ar împlini, după puterile lor, datorința profesională pentru menținerea păcii și a buneivoinii între oameni.

De datorința aceasta nobilă și sfântă clerul nu înțelege să se achite prin participarea la niște simple formalități înșelătoare, ci prin vestirea cu cuvântul și cultivarea cu răbdare a dragostii lui Cristos și prin desrădăcinarea patimilor și pornirilor egoiste din inimile omenești.

A învinui acum clerul, că bunăvoirea și pacea nu este încă stăpână pe sufletele oamenilor, după părerea noastră este egal cu a face culpabili pe medici pentru toate epidemiile, cari bântuie încă între oameni, sau a arunca vina pe procurori și judecători, că tot mai sunt hoți și tâlhari pe lume.

Opera cea mare a păcii generale, cu îndeplinirea căreia este însărcinată în linia primă biserica și clerul, ni se va recunoaște, că reclamă o muncă mult mai uriașă, decât să poată fi realizată de azi pe mâne.

Mântuitorul ne-a vestit pacea. El ne-a dat ideea, ne-a desenat planul și ne-a arătat mijloacele sau materialul, cu care avem să lucrăm. Ne-a lăsat apoi pe noi, urmașii învățăcelor săi, să continuăm zidirea.

Dar zidirea înaintează încet și a-nevoios, pentru că aproape tot ce se zidește ziua, noaptea se dărâmă...

Cum? Vom arăta într'un articol următor.

Gh. Tulbure.

Si a sosit vremea. Străjile priveau uluți. Fecioarele cântau mai aprinse. Conducătorul cântăreților își ridică cu teamă dreapta, spre a face semn, iar solul, care avea să aducă la cunoștința multimei invierea cea glorioasă a prorocului, sta cu gura căscată, să poată striga mai în grabă: A înviat!... Dar izadar!... Prorocul sta nemșicat pe covorul cenușiu, ca și cum n'ar atribui nici o importanță cântecelor sfințe de fecioare, ca și cum ar fi spus în glas smerit de taină: „Sunt pulbere și cenușă, ca toți muritorii, sunt pulbere și cenușă!...”

N'a înviat. Solul își închise gura, fără a fi avut norocul să vestească invierea, și conducătorul își fletii își lăsă la urmă și el mâna obosită în jos, fără a fi putut face gestul mult dorit.

Moșnegii frământați de gânduri se puseră din nou la sfat și după consfătuire lungă porunciră ca straja și cântecetele de jale și pânsetul să țină încă trei zile și trei nopți de vară, căci precum a înviat Cristos a te'a zi din morți, dacă nu mai curând stunei necondiționat va învia, căci el era mai mare doar decât Cristos... Și trei zile și trei nopți de vară l-au priveghiat în cântece și în pânset pe Mohamed; dar în amurgul zilei celei din urmă era tot fără viață... Era mort și morții nu lavie încă...

Atunci își pierdură nădejdea și moșnegii cei credincioși, și frânți de post și de

Războiul.

Abia acum se poate vedea și constata, de ce mare importanță au fost învingerile trupelor noastre asupra Rușilor în Bucovina, anume: în 18 Ianuarie nou la Iacobeni și în 22 Ianuarie nou la Cărlibaba. În aceste două lupte ofensiva Rușilor a fost zdrobită de tot și pentru ei nu a mai ramas decât retragerea în poziții de apărare.

După cum spusese și cu altă ocaziune, trupele rusești s'au împărțit atunci în două, o parte din ele a început retragerea spre Rădăuț, cealaltă parte spre Câmpulung.

Trupele noastre le-au luat însă la goană în ambele direcțiuni și nu li-au dat pace să se reculeagă ori să se îngroape prin șanțuri. După lupte vehemente trupele noastre au intrat Vineri în Câmpulung, spre nespusa bucurie a populației de acolo, maltratată rău de Ruși. Nu s'au oprit însă aci, ci au urmărit mai departe pe dușman, scoțându-l și din Vama. În direcția cealaltă trupele noastre au ajuns până la Isvor, iar Rușii se retrag spre Rădăuț. Au mai avut însă de furcă cu trupele noastre la Sipot, și la Seletin, cari localități asemenea au fost recupate Sâmbătă de trupele noastre.

S'a constatat, că trupele rusești nu pot suporta frigul și nu pot lupta în frig, ca trupele noastre, fiindcă nu sunt provăzute cu haine de eană, ca ale noastre. În luptele date ai noștri au făcut iarăși mulți prizonieri, au pus mâna pe multe mitralize, pe care cu muniții și cu proviant, și Rușii au avut și de astădată foarte mulți morți și răniți.

În Polonia-rusască și în Galiția situația e tot neschimbată, iar în Franța Germanii au mai luat dela Francezi câteva tranșee. La grantele sârbești e liniște și acum. În Carpați derurge încă lupta între trupele noastre și cele rusești. Succesul e pe partea noastră.

După știrile primite astăzi, Mercuri, în Bucovina Rușii au fost isgoniți și din Rădăuț și din Suceava, și fug în raptul capului spre Cernăuț, unde probabil au de gând să se concentreze de nou. Trupele noastre au fost primite pretutindena din partea populației bucovinene cu mari ovațiuni. Se constată, că stabilimentele mari industriale din Bucovina n'au suferit nici o stricăciune. Ele pot și își vor și începe imediat activitatea. Bucovina poate fi considerată ca curățită de Ruși.

Tot după știrile primite astăzi, Germanii fac marșforțări, ca se ajungă la Varșovia, de care sunt acum

pezză și de oboseală porunciră să se facă adanc mormânt prorocului și, între plânsete și cântece duioase, îl așezară spre vecinică odihnă în sinul pământului rece, căci pământ era doar și în pământ avea să se reîntoarcă...

Și când porni a se înfripa un cântec straniu, din rostogolirea bulgărilor reci pe fundul de mormânt, se desprinsă din mulțime o femeie frumoasă, cu ochii plini de patimi, cu fata albă ca spuma mării, se apropiă de mormânt și aruncând o privire ironică asupra sicriului urgisit, zise cu dispreț:

— „Ai fost proroc mincinos, Mohamede!”

Era Evila...

Aurel Nan.

Vorbe înțelepte.

Nădejdele să nu și le întemeieze n'ime pe următoarele lucruri: pe umbra norului, pentru că se schimbă; pe prietenia omului rău, pentru că trece ca fulgerul; pe frumusețe, pentru că fie ea cât de desăvârșită, pierde de tot; pe laudele mincinoase, cari nu au nici o valoare; dar mai ales pe bogățiile și bunătățile lumii acesteia trecătoare, pe cari omul astăzi le are, mâne nu le mai are.

foarte aproape. De altă parte se asigură, că în Polonia-rusască se va da în curând o luptă mare, decizătoare, cea mai mare luptă în actualul războiu.

Secretul succesului.

— Tineretului nostru. —

VII.

Planul de luptă.

Cea dintâi datorință a tineretului este să se cunoască pe sine. Această cunoștință îi va deschide ochii să vadă, ce răspundere enormă are față de Dumnezeu, față de neam și față de sine însuși. Dar când e vorba de cunoașterea proprie nu vine în combinație numai cunoașterea individuală a actelor interne și externe, ci mai ales cunoașterea *boldurilor*, cari au cea mai mare influență asupra tinerilor. Aceștia, socotindu-le *vocea naturii lor proprii*, li se supun aproape inconștient.

Printre aceste bolduri, caracteristice pentru tinerete și *particulare* pentru etatea de 15 ani, unele sunt nobile și pot fi urmate cu câștig, altele sunt primejdioase și trebuie să ne păzim de puterea lor seducătoare. Sau mai bine, toate boldurile, cari aprind tineretul, sunt în fond bune și nobile, numai lipsa de experiență a tineretului face, ca să ne înșelăm așa des, când urmăm impulsurilor lor.

În zorile bărbăției se ridică în inima tinerilor trei glasuri puternice. Sunt însă întocmai ca glasurile cari se aud din mijlocul unei păduri foarte extinse. Adeseori ni se pare, că le auzim la dreapta, pe când ele ne chiamă din stânga și foarte adeseori crezând, că urmăm chemării lor, cădem în prăpastie, pentru că ne-am înșelat cu privire la direcția lor.

Aceste trei glasuri sunt: *mândria nobilă*, *setea arzătoare de știință* și *dorința vie de a iubi și a fi iubit*. Cine ar putea cumpăni după dreptate urmările binefăcătoare ce le pot avea aceste trei înclinațiuni puternice? Cine ar putea cântări comorile de eroism ce le află tinerii în aceste impulsuri vehemente? Numai cu ajutorul lor pot săvârși cu ușurință astfel de lucruri, cari la o altă vârstă sunt foarte grele ori aproape cu neputință.

Dar vai de acei tineri, cari în loc să se îndrepte spre virtute și eroism, se lasă târâți de aceste glasuri pe potecile primejdioase ale plăcerilor și desfrăului!

Mândria nobilă este boldul puternic, care la vârsta juvenilă a condus pe atâți tineri pe culmile vieții intelectuale și morale și la cele mai mărețe întreprinderi de tot felul.

Ce alt bold l-a făcut pe Ioan de Austria, bărbat tânăr abia de 26 ani, să distrugă puterea maritimă a Turcilor în apele dela Lepanto? Și ce altceva a făcut pe Francis I., cavalerescul rege francez, să câștige, când era de 20 ani, memorabila bătălie dela Marignan, numită bătălia gigantilor? Când era de 9 ani, Hanibal jură ură veșnică Romanilor și când ajunsese de 26 ani conducea renumita expediție, care la Cannae împinsese Roma până la marginea prăpastiei. Alexandru cel Mare a câștigat prima bătălie când era de 17 ani, iar când a fost de 30 ani subjugase lumea orientală. Ștefan cel Mare ca tânăr era deja Domn vestit. Napoleon I la 16 ani era sublocotenent de artilerie, iar rivalul său, Pitt, la 23 ani era ministrul Angliei. Washington comandă un regiment când era de 22 ani, iar La Fayette, când era de 21 ani, a câștigat lupta dela Monmouth. Și aceste exemple de *succese premature*, inspirate de focul nobil al tineretului, le-am putea înmulți la infinit.

Dar chiar acest foc juvenil, care a produs atâți eroi, când se abate dela calea adevărată, când se rătăcește și se corupe, este mai rău decât un monstru. Așa este *superbia*, *mândria neghioabă*, *arogașia stupidă* a broaștei care vrea să fie cât boul de mare; așa e *vanitatea* ridicolă, care vrea cu tot prețul să apară, neștiindu-se a cerși laude, prin prefăcătorie, chiar dela ființele cele mai vrednice de dispreț.

Dorul de *știință* este sufletul tineretului. Seta nesăturată de știință o întâlnim la unii dintre cei mai mari luceferi ai științelor la o etate destul de fragedă. Demostene la 25 ani era cel mai mare orator al Greciei și Cicero încă înainte de această etate era cel dintâi din Roma, și poate din lume. Bacon și-a început opul său filosofic la etatea de 15 ani; Galilei când era de 16 ani făcuse primele observări asupra legii pendulei; Pascal a descoperit presiunea atmosferică la 25 ani; Newton a formulat la 23 ani legea gravitațiunii universale și Linné și-a terminat la 20 ani lucrarea despre plantele biblice. Franklin a început să scrie pentru public când era de 14 ani; Gay-Lussac era copil, când a făcut cele dintâi cercetări fizice, iar la 23 ani și-a scris opul asupra dilatațiunii gazurilor.

Alexandru Humboldt a început să publice rezultatul cercetărilor sale la etate de 21 ani. Nicolae Iorga la 30 ani era un savant cu mare reputație. Toma A. Edison «fără pâne, fără bani și fără preteni» a făcut la 23 ani prima sa invenție pe terenul telegrafiei și în scurtă vreme după aceea putea să aplice mai multe sute de muncitori la construcția invențiilor sale.

Prin urmare pofta de a ști, dorul neobosit de a studia și cerceta a condus pe acești tineri savanți și pe mulți alții la *succesele* cele mai măgulitoare. Și dimpotrivă, *curiositatea nebună*, care nu este altceva decât o direcție degenerată a dorinței de a ști, a pricinuit pierderea unui număr mare de tineri. Și aci am putea cită destule exemple.

În sfârșit câte fapte vitejești n'a inspirat tineretului *iubirea cinstită*, iubirea de părinți, de neam și iubirea față de Dumnezeu și față de legea strămoșească?

Iubirea de părinți a făcut pe Enea să ia pe umeri pe bătrânul său tată, spre a-l răpi din mâinile dușmanilor și din flăcările Troiei. Aceași iubire a făcut pe Coriolan să se depărteze de zidurile Romei, deși știa, că pentru aceasta la Volsci îl așteaptă moartea. Tot dragostea de părinți a avut o influență atât de puternică asupra lui Atys, fiul cel mut a lui Cresus, încât văzând că vreau să omoare pe tatăl său, a putut să strige: «Nu loviți!» Un fapt și mai mișcător e însemnat în analele dela Toledo, despre fiul unui argintar condamnat la moarte de Petru cel Cruel. Acest copil atât a tot rugat pe tiran, până i-a dat voie să moară în locul tatălui său.

Iubirea de patrie în toate timpurile a inspirat cele mai eroice și mai nobile fapte, începând cu acel legendar Codrus, care și-a dat viața, ca să asigure Ateniienilor victoria asupra dușmanilor și până la Deciu Mus, care s'a aruncat în prăpastia deschisă, ca să asigure Romei nemurirea, și Scevola care și-a ars mâna, ca să înfricoșeze pe Porsena, și atâția alții, cari sunt preamăriți de toate neamurile din lume.

Iubirea de Dumnezeu și de legea sa a dat curaj la milioane de mucenici să supoarte chinurile cele mai înfricoșate.

Dacă ne vom oprî puțin asupra acestei iubiri, direct în opoziție cu afecțiunile cari răpesc tineretul la păcate rușinoase și fapte criminale, vom vedea, că biserica ne arată o întregă ceată de sfinți, cărora le-a dat loc în altarul său, pentru că în tinerete s'au ilustrat prin curățenia lor și prin păstrarea nepătată a nevinovăției virginală.

Și să nu credeți, că numai sfinții venerați de biserică sunt singurii cari ne pot da exemple desăvârșite de virtute îngerască. Să credeți, că în general nici unul dintre tinerii cari s'au disins, n'a putut să se înalțe, numai împodobit fiind cu virtutea castității. Numai cât e greu să descoperi aceste secrete din viața intimă a oamenilor mari. Totuș sunt cunoscute vreo câteva. Cităm aci pe Mozart, celebru prin precocitatea sa în arta muzicală. Dintr'o scrisoare către tatăl său din Decembrie 1781, când n'avea decât 26 ani, reiese, că acest mare artist și-a știut păstra castitatea până la timpul însurătoarei. Deși n'avem dovezi tot atât de autentice, dar aceasta se poate afirma, fără șovăire, despre cei mai mulți tineri distinși.

De altă parte, ce groaznică decadență cauzează printre tineri dragostea desordonată, care-i târâște în hora frivolă a pasiunilor sensuale!

Din pricina acestui păcat mii de talente în floare rămân sterpe pentru știință, arte, familie și neam. În urma acestui păcat urf mii de tineri îmbătrânesc și mor înainte de vreme ori duc o viață prăpădită, cu mult mai dureroasă și mai rușinoasă decât înșaiși moartea. Mii dintre ei, după ce au nenorocit alte mii de ființe, și-au căutat scăparea în suicidare, spre a pune odată capat amarului vieții și chinurilor nesfârșite, pricinuite de păcatele lor.

Va să zică aceleși *bolduri* pot conduce tineretul la rezultate cu totul opuse, după cum li se dă o direcție bună ori rea. Și direcția li se dă de obicei la etatea critică de 14 sau 15 ani, ori adeseori chiar cu ceva mai de timpuriu.

Spre a ne rezumă considerațiile, vedem înaintea noastră trei *dușmani* neimpăcați și trei *aliați* foarte prețioși, ai tineretului născuți din aceleași înclinațiuni naturale ale tineretului. Aliații sunt: dorința nobilă a tinerilor de a se înalță și distinge în întreprinderi grele și anevoioase; setea de știință care-i împintenează la studiu și lucrări științifice, și iubirea ordonată, care distruge egoismul plin de deșertăciune și-i îndeamnă să se jertfească pentru deapropie, pentru neam și pentru lege.

În tovarășie cu acești trei aliați tinerii trebuie să învingă, în etatea lor periculoasă dela 15 la 20 ani, pe cei trei dușmani de moarte ai săi; *mândria* deșartă, *curiositatea*

bolnăvicioasă și focul primejdios al sensu-
alității, care se aprinde cu putere la a-
ceastă etate.

Trebuie deci să desvălăm pe fiecare
din acești dușmani, pentru că întrebunțază
prefăcătorii și viclesuguri de tot felul, spre
a amăgi pe tinerii fără minte. Fie că se
prezintă câte unul sub masca binelui ori
cu o înfățișare indiferentă, fie că își unesc
puterile spre a face atac comun, învin-
gerea lor, dacă triumfează, va fi pentru
tineri ruina completă a *succesului* și poate
a fericirii vremelnice și veșnice.

st.

Convocare.

Pe baza § 9 din statute se convoacă
adunarea generală a Reuniunii femeilor
gr.-or. române din Făgăraș și jur, ce se va
ține *Luni în 15 Februarie* n. a. c. la 3
ore d. a. în localul băncii „Furnica” din
Făgăraș cu următorul program:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul casierei.
4. Alegerea unei comisii pentru cen-
zurarea socotelilor.
5. Intregirea la 3 locuri din comitet
devenite vacante.
6. Inscriverea de membre novă și veri-
ficarea lor.
7. Eventuale propuneri.
8. Închiderea adunării.

La această adunare generală sunt in-
vitată a lua parte toate membrele funda-
toare, pe viață și ajutoare, precum și toți
binevoitorii și sprijinitorii acestei reuniuni.

Făgăraș, din sedința comitetului ținută
în 5 Februarie 1915.

Maria Dr. Șerban   Matei C. Jiga
prezidentă.   secretar.

Războiul și grădinaritul.

Primum din Viena următoarele:

Nu numai ostășii, cari se luptă cu
dușmanul, ci toți aceia dintre noi, cari am
rămas acasă și avem poate o grădină mai
mare sau mai mică, trebuie să aducem ser-
viciul patriei noastre.

În urma evenimentelor războinice vom
avea un import cu mult mai redus de ver-
deturi sau zarzavaturi în primăvara ce se
apropie. Faptul acesta ne va atinge cu atât
mai simțitor, cu cât până atunci conservele
și leguminoasele, precum și orezul vor fi
în mare parte pe sfârșit, fiind consumate
de trupele în luptă în campanie.

Îndeplinim prin urmare o muncă pa-
triotică, dacă sporim alimentele cât se poate
de mult.

Tot omul, care se bucură de o gră-
dină cu întocmirea necesară (paturi calde,
loc acoperit cu sticlă), trebuie să-și țină de
datorie, să o întrețină de timpuriu pen-
tru producerea de verdeturi.

Prin aceasta va avea alimente proa-
spete nu numai pentru casa proprie, ci va
putea să trimită în riată sare vânzare, căs-
tigând parale frumoase și contribuind cu
efect la alimentarea publică.

De pe acum se pot sămăna urmă-
toarele plante: varză dulce sau nemțească,
guli („călărabă”), salată obișnuită, salată
de cicoare (endivie), ridichi primăvăratică.
Plantele aței îngrășate se dezvoltă bine în
paturile acoperite cu sticlă.

În Februarie, când timpul e favorabil
se pot sămăna în pământ: morcovi, petrin-
jel, ceapă, spanac (spinat).

Dacă mizeria se plantează din Ianu-
arie în lada de lemn, în Martie se poate
sădi fără frică afară în pământ.

Cartofii se pot pune în locurile mai
scutite ale grădinii.

Ca să avem de timpuriu o mare can-
titate de verdeturi, trebuie să îngrijim în
deosebi paturile calde.

Cu înlesnirea cheltuelii putem ob-
ține mari rezultate chiar și într-o grădină
mică. O lada simplă de scanduri, cu ferestri
de sticlă și cu gunoi de puș, corespunde
scopului. În locul ferestrelor de sticlă, la
caz de nevoie ne putem ajuta cu cedre de
lemn acoperite cu hârtie uscă sau uleiată.

Grădinița noastră sau micul nostru
pământ, care până acum ni-a făcut numai
bucurie, astăzi are să contribuie la ușorarea
traului familiei întregi și, da și cu puțință,
și la ușorarea traului celor mulți.

O împărtășire prevăzătoare, o îngrijire
inspirată de iubire va da neapărat roadele
cele mai frumoase.

Lămuriri și sfaturi se dau cu plăcere
ori și când la:

„Ajutorul femeilor în război”.

Subsecția poamelor și verdeturilor.
Wien IX. Boltzmannsgasse 12.—Budapest II. Akos u. 16.

NOUTĂȚI.

Noul ministru comun de finanțe.
Foaia oficială publică decretul prea-
înalt, prin care domnul *Körber*, fost
ministru-president austriac, e numit
ministru comun de finanțe și guver-
nor al Bosniei și Hertegovinei, în
locul demisionatului *Bilinski*.

Serbarea semicentenarului. Prea Sfin-
ția Sa episcopul Aradului, *Ignatie I. Papp*,
cum cetim în *Biserica și Școala*, a ordonat
prăznuirea semicentenarului restaurării mi-
tropoliei noastre prin cuvântări în sf. bise-
rici. Duminică s'a ținut în Arad acest praz-
nic, la care părintele Traian Vățianu a
făcut de ne amvon istoricul mitropoliei noas-
tre din Ungaria.

† Zevedeu Mureșian. Moartea proto-
presbiterului *Zevedeu Mureșian*, a provocat
regrete adânci în toate cercurile românești.
A fost un deștept și râvnitor slujitor al al-
tărilor și un devotat apărător al interese-
lor obștești ale neamului. Din partea fami-
liei îndurerate tristul eveniment e anunțat
astfel: Cu inima zdrobită de durere aducem
la cunoștința tuturor rudeniilor și prietini-
lor, că prea iubitul nostru soț, tată și soțru
Zevedeu Mureșian, protopresbiter, paroh
gr.-or. român în Iliș, deputat sinodal, mem-
bru ordinar al „Asociațiunii” etc, după îndelungate
suferințe, împărțit fiind de sfin-
tele Taine, și-a dat nobilul suflet în mâ-
nile Creatorului, azi, Luni, în 26 Ianuarie
st. v. (8 Februarie n.) a. c. la 12 ore din
zi, în al 62-lea an al etății sale. Rămăși-
țele pământești ale scumpului defunct se
vor ridica din biserica patronată din Sibiu,
Suburbul-Iosefin, unde se va face închi-
du, și se vor așeza spre odihnă eternă în
cimitirul Central orășenesc, Mercuri, în 28
Ianuarie v. (10 Februarie n.) la 2 ore după
amiază. Fie-i memoria binecuvântată! Sibiu,
la 26 Ianuarie st. v. 1915. *Jalnică familie.*
Răgam a se absta de la vizitele de condolență.

**În loc de cunună pe sieriul răposatu-
lui** protopop al lunei *Zevedeu Mureșian* a
dăruit dl *Nicolae Ivan*, asesor consistorial,
20 (douăzeci) coroane pentru provederea
coștilor săraci de la școala centrală cu vest-
minte de iarnă. *Epitropia parohială gr.-or.*
din Sibiu-Cetate.

O nouă secție în ministerul de culte.
Ministrul ungar de culte și instrucție pu-
blică a organizat o secție specială pentru
afaceri privitoare la instrucția poporului.
Secția nouă, care stă sub conducerea se-
cretarului ministerial Dr. Ștefan Toth având
de superior pe secretarul de stat cntele
Kuno Klebelsberg, se va ocupa cu chestiuni
de pedagogie sanitară, de școale generale
de repetiție, de școale economice, școale
pentru învățarea meseriașii, și de reuniunile
tineretului.

Răscumpărare. Dl Dr. *Vasile Stan*, pro-
fesor la seminarul „Andrean”, și-a răscum-
părat felecițele de ziua numelui, dăruind
10 cor. pentru spitalul militar de rezervă,
susținut de Reuniunea femeilor române din
Sibiu.

Subvenție frumoasă. Majestatea Sa,
Regele *Ferdinand al României*, a urcat cu
începerea anului acestuia subvenția pe care
o plătește casa regală teatrului național din
București, pentru locurile rezervate pe seama
familiei regale române, de la 10,000 lei la
50,000 lei.

† Nicolae Lupu, învățător gr.-or. rom.
în Alămor, după îndelungate suferințe, îm-
părțit cu sfințele taine, și-a dat sufletul
în mâinile Creatorului, Luni, în 26 Ianuarie
st. v. (8 Februarie n.) a. c. la 10 ore seara,
în al 41-lea an al etății sale. Rămăși-
țele pământești ale defunctului se vor așeza
spre odihnă eternă în cimitirul din Sibiu,
Joi, în 29 Ianuarie v. (11 Februarie n.) la
1 1/2 ore după amiază. Fie-i memoria bine
cuvântată!

Prețul maximal pentru alimente. Ma-
gistratul din Sibiu anunță următoarele: Se
întreține tot mai des cazurile, când locuitorii
sibieni vând sau cumpără în oraș sau în
împrejurime grâu s. a. cu prețuri mai mari
decât cele stabilite. În comitatul nostru în-
treg s'au statorit prețuri egale pentru grâu și
faină. Cei ce nu se țin de aceste prețuri,
ci le urcă, comit transgreșione și se pedep-
sesc cu arest până la 2 luni și amendă până
la 600 coroane. Se recomandă publicului să
observe prețurile fixate și să denunțe imed-
diat pe cei ce calcă h. țărănele publicate.

Holera în Petrograd. În capitala Rusiei
a izbucnit epidemia de holera, care pro-
gresează enorm cu fiecare zi. Cazurile mor-
tale sunt foarte numeroase.

Nu mai trebuie certificat de legitimație.
Ministrul de interne a sîstat cu ziua de 4
Februarie certificatele de legitimație pentru
călători pe liniile Budapesta—Cluj—Brașov
și Solnoc—Füßökładány—Ciaba—Arad—
Teiuș.

† Ioan Vasinca, după lungi și grele
suferințe, împărțit fiind cu sfințele taine,
a decedat Vineri, în 16/29 Ianuarie 1915,
la 4 ore dimineață, în al 81-lea an al vieții
sale, și a fost înmormântat în cimitirul bi-
sericii gr.-or. rom. din Bedeleu Duminică, în
18/31 Ianuarie a. c. Fie-i țărana ușoară și
amintirea neuitată!

Elefant în armată. Între multele mij-
loace de război ale germanilor figurează în
timpul mai nou și elefantul. *Hagenbeck*, ves-
titul negustor de animale săbatice, a dă-
ruit un mare elefant maiorului Mehring,
care se găsește acum pe teritor francez.
Soldații nemți întrebunțază elefantul cu
mult succes la curățitul de păduri în lup-
tele de pe munți. Uriașul animal adică trans-
poartă cu ușurință trunchiurile de arbori
seculari.

Pierderi. Cum arată *Deutsche Juristen-
Zeitung*, Germania a pierdut până acum în
război 1279 de legiști. În acest număr con-
siderabil de morți, procurorii sunt reprezen-
tați cu cifra de 334, judecătorii de tribu-
nale cu 240.

Rusia din 1906 până în 1912. Ziaristul
francez *Gaston Ru* a tradus sub acest titlu
o carte a scriitorului rus *Poesev*, care e-
rată stările deplorabile din împărăția ru-
sească. Eată câteva date: 68 la sută din
locuitorii țării sunt analfabeți; Rusia are cu
total 14170 școale primare. În Moscova sin-
gură se bucură de 22443 cărți. Preceți sunt
peste 80 mi; iar învățătorii abea 22 de mi,
a căror parte mare n'a învățat decât cla-
sele primare. Muncitorul rus în fabrică nu
câștigă nici azi, ca înainte cu 50 de ani,
mai mult de o rublă, din care însă i se
scad câteva procente sub diverse titluri.
Acestea sunt stările de pe timpul ministe-
riului Stolpin.

Concert în Sibiu. Vineri în 12 Febru-
arie n. 1915 se va da un concert de sonate,
al cărui venit este destinat pentru invalizi
regimentului nostru de infanterie nr. 31.
Concertul, care se ține în sala dela *Uni-
cum*, este aranjat de artistele cunoscute și
bine apreciate *Mary Dickenson-Auner* la vio-
lină și *Anna Voileanu* la pian. Programa:
1. Bach, sonata H moll; 2. Brahms, sonata
D-moll; 3. Max Reger, sonata Fis-moll. —
Prețul locurilor: Lojă 10 cor, Cerele 3 cor.
Stat 2 cor. Loc de stat 1 cor, pentru școlari
60 fieri. Bilete se vând la Librăria G. Meyer
în Piața mare și seara la casa. Îndata la
începerea concertului ușile salei sunt închise.
Începutul la 8 ore seara.

Urmările cutremurului. După consta-
tările italiene, cutremurul de pământ dela
13 Ianuarie 1915 a secat 44650 de om-
meni în Italia de mijoc. Treizeci de local-
ități s'au prefăcut praf și cenusă; 15 comune
s'au pus în două părți din trei, și 200 de
sate nu se mai pot locui. Cutremurul a lă-
sat pe drumuri 600 de mii de suflete, fără
hrană și fără haine. Catastrofa a izbit cinci
provincii italiene.

Dela spitalul militar. Au murit și au
fost înmormântați Luni, din casa mortuară
a spitalului de garnizoană din loc, soldatul
dela tren *Alexandru Chișeu*, din comuna
Noșlac, comitatul Alba-inferioară, și reser-
vistul *Iulian Iovian* dela regimentul 12 de
artilerie, răscut în Uoara, comitatul Alba-
inferioară, primul de legea gr.-orientală, ce-
lalalt de legea romano-catolică. A murit apoi
Ioan Harca, soldat de tren, din Grosi, com-
tatul Solnoc-Dobăca, și va fi înmormântat
astăzi, Mercuri, la orele 2 d. a. din casa
mortuară a spitalului de garnizoană din loc,
după ritul greco-oriental. Și a murit *Zsoldos
Gyula* infanterist la honvez, din Szabolcs,
comitatul Vas. Va fi înmormântat tot astăzi,
la orele 3 d. a. din spitalul militar,
după ritul evanghelic reformat. Tot din casa
mortuară a spitalului de garnizoană din loc
vor fi înmormântați mâine Joi, în 11
Februarie n. următorii soldați, morți în cur-
sul zilei de ieri: Infanteristul dela honvez
Kripel Márton, din Malacszk, comitatul Pô-
jor, după ritul romano-catolic, la orele 3
d. a. Jandarmul *Csiszár István*, din Vajta-
szentivány, comitatul Murăș-Torda, după
ritul evanghelic-reformat, la orele 2 d. a. Hon-
vedul *Saitár Pál*, din Révafalu, comitatul
Turocz, la ora unu d. a. după ritul evan-
ghelic-reformat.

Trimiterea de bani pentru soldații ruși
aflători în captivitate. Dreptea posesorilor ru-
sești a anunțat, că primește trimiteri de
bani pe seama prizonierilor ruși din Austro-
Ungaria și Germania. Maximal suma ce se
primește la postă este trei sute de ruble,
iar cursul rublei este stabilit din partea
direcției postale rusești cu 2 cor. 41 fieri.
Banii se trimit cu mandate postale.

Greva ziaristilor. În Atena s'a decla-
rat o greva a ziaristilor. prima grevă de
felul acesta în Grecia. *Gazeta Nea Hellas*
și-a sîstat apariția în urma împrejurării, că
redactorul și editorul foaiei sprijinesc pe
ministru-president Venizelos, care e ade-
rentul triplei înțelegeri, iar membrii redac-
ției din contră, simpatizează cu tripla ali-
anță. Așa a izbucnit greva, care ține încă.

**Ordin ministerial cu privire la măci-
nat.** În foaia oficială s'a publicat ordinul
guvernului cu raport la măcinarea de grâu
și secară. Morile pot să măcine grâul și
secara numai dacă în aceeași vreme se
aduce orz și cucuruz în cantitate egală cu
secara și grâul, fără deosebire că aceste
din urmă se aduc separate sau amestecate.
Pentru faină mai fină se pot lua 15 pro-
cente din grâul sau secara dusă la moară.
Contravențiunii se pedepsește cu amendă
până la 600 coroane și temniță până la
două luni.

Mulțumită. Pentru familiile rămasă pe
urma soldaților căzuți în război au contri-
buit: Dr. *Adolf Schullerus*, parohul ev. al
Sibului, profesorii și suflinitorii dela gim-
nazul și școala reală ev., H. *Horedt*, direc-
tor al școlii primare din acest oraș, suma
de 267 cor. 76 fi. ca rată pe Februarie a.
c. Pentru familiile celor căzuți la arme
și răniți a contribuit firma s'aband *Gür-
berger* 1% din încassarile sale. Administra-
ția comunală a fondului săracilor mulțumeste
generoșilor contributori.

Bolnavi de nervi. Din Londra se a-
nuntă, că între soldații francezi și englezi
se găsesc foarte mulți bolnavi de nervi și
alhoști. Un mare procent din acești bol-
navi a făcut parte din trupele engleze, care
au stat cu săptămânile în fața tranșeele
germane. Toate spitalele din Anglia sîndică
sunt pline de soldați aduși de pe câmpul
de război, fiindcă nervii lor nu mai func-
ționează normal. Cazurile, în majoritatea
lor, se pot vindeca, presupunând că paci-
entul este capabil „să uite”. Cei mai mulți
din soldații bolnavi de nervi povestesc, că
poate niciodată nu vor mai fi în stare să-și
stăpânească nervii la auzul urletelor tunurilor
grele germane. O mare parte din acești
soldați n'au nici o rană vizibilă. Cazuri
în deosebi grave sunt, când șrapnelele ex-
plodând în apropiere nemijocată, au pro-
dus nebunia în urma șocului enorm. Pe
un subofiter l-au aruncat șrapnelele în
aer, soldatul a căzut la o distanță de 15 metri
fără să fie rănit, dar i s'au vătămat tim-
panele și a zăcut câteva zile lipsit de sim-
țiri. Acum vede înaintea ochilor mereu
pete negre și nu-si pot fi îndrepta atenți
unea timp mare lung câtă o nimie. S'a întâm-
plat adese, că soldații englezi și-au expus
cu voia mâinile sau picioarele focului duș-
mănesc, cu gând să scape din război prin
o rană ușoară. Faptul se explică în unele
cazuri prin zdruncinarea nervilor, — de și
tribunalul militar mai bucuros declară
faptul de lașitate.

Bisocul Apollo din *Gesellschaftshaus*
va reprezenta Mercuri și Joi în 10 și 11
Februarie n. 1915: Marea serată senza-
țională. Glotașul, piesă actuală în 4
acte. În filmul acesta vedem pe A. teta Sa
Arhiducesa *Augusta* cecetând într-un spital
pe soldații răniți. Primul film de război,
pe care sunt eternizate faptele eroice ale
soldaților noștri bravi. A opta nenorocire
comedie în 3 acte. Scrisă și inscenată de
Franz Hofler. Rolul principal îl joacă *Dorrit
Weixler*, artista excelentă din Germania.

Teatru.

Miercuri, în 10 Februarie: *Doctorul Claus*
comedie în 5 acte de *Adolf L'Arronge*.

Joi, în 11 Februarie: *Wilhelm Tell*,
dramă în 5 acte de Schiller. Se da în be-
neficiul dlui *J. J. Nelson*.

Posta redacției.

Doamnei A. M. în Zagreb, Astăzi, în
10 Februarie n. am primit scrisoarea cu
filele cari lipseau, și care a fost dată la
posta din Zagreb în 23 Ianuarie n.

Dlul Dr. S. S. în S. S. Primit cu
mulțumită. Îi vom face loc în curând.

Nr. 40/1915.

1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune, pe lângă parohul Ion Frâncu din parohia Cetea (cl. III.) se escrie concurs cu termen de 30 zile, dela această primă publicare.

Venitele sunt: jumătate din cele fasio-nate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrișelor reglementare — în o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predica.

Alba-Iulia, 23 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial român ortodox al tractului Alba Iulia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Nr. 32/1915.

2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna Labenița, protopresbiteratul Reghinului, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar: 600 coroane dela comuna bisericăscă, iar restul până la suma cerută de lege, din ajutorul de stat, care se va asemna alesului pe temeiul documentelor sale, după ce fostul învățător a beneficiat de acel ajutor.

b) Cuartir în edificiul școlii.

c) Lemne de foc 3³ stăngini, eventual relut de 20 coroane.

d) $\frac{3}{4}$ jugăr grădină de pomărit, pe care învățătorul ales e obligat să o cultive.

Învățătorul ales e îndatorat a instrui și a conduce corul de elevi și de adulți în toate

Duminecile și sărbătorile în biserică, să conducă și școala de repetiție.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții spre a se face cunoșcuți poporului se vor prezenta într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică.

Reghinul-săsesc, 20 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Reghinului în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Vasilie Duma
protopop.

Nr. 15/1915.

2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia Craiva (cl. III.) se escrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele, cu întregirea prescrișă dela stat, sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrișelor reglementare, — în o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba Iulia, 22 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial român-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2.50 cor. + porto 20 bani.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei dela cor. — 40 în sus	Toți artiști în aur veritabil de 14 carate, cu veritabile briliante, diamante, pietriscumpe, după greutate, cât se poate de ieftin.
" " " broșe și acățătoare (juju) " " — 40 "	Cele mai fine corfe de argint de China . . . . . dela cor. 1.80 în sus
" " " ceasuri . . . . . " " 4— "	" " " vase de flori " " 1.80 "
" " " brățări și nasturi . . . . . " " — 50 "	" " " decorații de lucruri de lux, decorații de masă și pereți, tacămurii Bendorfer și Cristofle, în alegere mare și cât se poate de ieftin.
Bastoane de preumblare și de călărit de argint sau montate cu argint " " " 3— "	Fiecare obiect de aur și argint e probat și examinat oficios, și provăzut cu insignia oficioasă. Afară de asta se garantează și în scris pentru veritabilitate.
De argint veritabil lanțuri de ceas " " " 1.30 "	Mai departe recomand ceasuri de buzunar de nickel, oțel, golding, argint nou . . . . . 2.50 "
" " " tabachere . . . . . " " 8— "	Ceasuri de perete . . . . . " " 3— "
" " " tacămări obiecte de lux, decorație de masă de tot felul cât se poate de ieftin după greutate.	
Aur verit. 14 carat inele, cercei " " " 3— "	
" " " lanțuri de ceas " " " 14— "	
" " " ceasuri de dame . . . . . " " 15— "	
" " " brățări " " " 12— "	
" " " acățătoare (juju) . . . . . " " 4— "	

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Oaoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de orologioe, juvaericeale, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3. (2) 9—24

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

La **Librăria arhidiecezană în Sibiu**, se află de vânzare:

ALBUM

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om năcăjit. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Boldor A., *Dare de samă* asupra mișcării literare pedagog. din anul școlar 1912/13. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Incercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cartea Verde, textul tractatului de pace dela București 1913. Prețul cor. 1.50. + 20 fil. porto.

Cazaban A., *Intre Femeie și pisică*, romane. Prețul cor. 1.50. + 20 fil. porto.

Chirițescu M. I., *Grănicerul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poezie vitejască în 3 acte. Prețul cor. 1.50. + 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc*. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Dulfu P., *Gruia lui Novac*. Epopee alcătuită din cântecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrațiuni de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1.50, ed. de lux cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Eroii Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri la 30 bani. Broșura I conține: Războaiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiele lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspântii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888—1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaction G., *Biserica din Răzoare*, romane și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tălcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte povești. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Hodoș Z., *Masă ieftină*, găteala mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 1.20. + 10 fil. porto.

Horia-Petra-Petrescu, *Văduvicioara* și alte șase monoloage pentru bărbați și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

În Teara lui Vlaicu. Prinos pomenei lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.

Ionescu Șisești G., *Căldor*. Prețul cor. 1.50. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 1.25 + 10 fil. porto.

Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*. Lecții ținute la Universitatea din București. Prețul cor. 3.50 + 30 fil. porto.

Irimescu Cădești I., *Pe durmurile Cadri-laterului*, impresii și note. Prețul cor. 1.50 + 10 fil. porto.

Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Lazar Stefan, *Floarea Betuliei*, roman din epoca Asiro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru Ciura. Prețul cor. 1.80. + 10 fil. porto.

Lăcca Haralamb G., *Dincolo, Din Dumăre în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Legea pentru Curtea de Casațiune și de Justiție. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.

Locusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 1.50. + 10 fil. porto.

Lovinescu E., *Aripa morței*, roman. Prețul cor. 1.80 + 10 fil. porto.

Lupaș Dr. I., *Șaguna și Eivros*, conferință ținută în sala festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociațiunea” din Sibiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Minulescu I., *De vorbă cu mine însu-mi*, poezii, cu desemnări de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.

Moldovan S., *Ardealul II*, Ținuturile de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Mureșanu Iacob, 1812—1887 *Album Comemorativ*. Prețul cor. 3.50. + 20 fil. porto.

Murnu G., *Istoria Românilor din Pind Vlahia mare 980—1259*, studiu istoric după izvoarele Bizantine. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Pătrășcanu D. D., *Timotei Mucenicul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Pilat I., *Eternități de o clipă*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Popescu General Al. Candiauo, *Războiul Neatârării*, saltul și luarea Griviței. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Pușcariu Ioan cavaler de, *Notițe despre întâmplările contemporane*. Broșată cor. 3, legată cor. 3.50 + 20 fil. porto.

Pușcariu Dr. I., Ioan de Preda, Dr. L. Borcia, Dr. I. Lupaș, Dr. Ioan Mateiu și Dr. S. Dragomir, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*. Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.

Rădulescu-Niger N., *Orfunii Neamului*, Roman Naționalist. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.

Sadoveanu M., *Priveliști Dobrogene*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Schiopul I. I., *Chestiunea polonă*. Rolul cooperativelor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania cu o hartă explicativă. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Sergent St. G., *Amintirile mele din Războiul pentru Independență*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Simionescu-Râmniceanu M., *Propilele Artistice*, articole Teoretice și Dări de seamă. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Stanca Dr. S., *Pocăiții*, Studiu pentru combaterea sectei pocăiților. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.

Stoica G., *Alte vremuri*, schițe și povestiri. Al 3-lea volum din Biblioteca Scriitorilor dela noi care apare sub aspiciile „Asociațiunii”. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Suciu Em., *Țiganul la vânat*, comedie originală în două acte și *Arde în țigănie*, în versuri. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Theodorian Caton, *Povestea unei Odăi*, romane. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Virgiliu, *Eneida*, tradusă în proză de N. Pandelea. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Vitejiile lui Mihai-Vodă, documente publicate de Nerva Hodoș. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Vlahuță A., *Dreptate*, romane. Ediția I-a a acestei cărți s'a trecut în decurs de vreo câteva zile toate și a eșit deja ediția II-a în 5—6 mii de exemplare. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.